

Inbreng GroenLinks/PvdA Begrotingsraad 2026

Voorzitter, de laatste begroting voor de komende gemeenteraadsverkiezingen is voor GroenLinks/PvdA ook een moment van reflectie. Deze coalitie heeft de afgelopen 3,5 jaar veel meegemaakt: een nieuwe burgemeester, een wethouderswissel, het uitvallen van een wethouder, een roerige AZC-discussie en financiële onzekerheid doordat men in Den Haag de gemeenten lange tijd aan de rand van het ravijn heeft laten staan.

Ik wil bij deze alvast onze coalitiegenoten bedanken voor de – over het algemeen – positieve samenwerking én de resultaten die we met elkaar hebben bereikt voor onze gemeente.

Er is een flinke inzet gepleegd op de zo noodzakelijke extra woningen in onze gemeente, permanente en tijdelijke woningen. En daarbij is ook duidelijk ingezet op meer betaalbare woningen, met een verplicht percentage en een volkshuisvestingsfonds als dat niet wordt gehaald. Tuurlijk, niet alle bouwprojecten worden in deze raadsperiode afgerond of zelfs gestart, maar dat heeft vooral te maken met de tergend langzame juridische procedures in Nederland.

We hebben met elkaar beleid gemaakt voor het veranderende buitengebied, we investeren substantieel in nieuwe natuur, we gaan onze doelstelling op het gebied van duurzaamheid halen en we hebben de omvangrijke Omgevingsvisie vastgesteld. Verder is de woonzorgvisie aangenomen, hebben we de bijstandsnorm naar 130% gebracht en is er gewerkt aan de voorbereidingen voor een nieuw Eldecollege en sporthal Theereheide én sporthal de Run.

Ook het voorbereidingskrediet voor de Bolster komt nog aan de orde. Dit is een indrukwekkende lijst. Kortom: wat betreft GroenLinks/PvdA is dit een vruchtbare samenwerking geweest.

Belangrijkste smet op die samenwerking is uiteraard het AZC dossier. Wij vinden het als fractie nog steeds bijzonder treurig hoe dit binnen en buiten de raad is verlopen en hopen dat met de door wethouder Geldens ingezette activiteiten de juiste voorwaarden worden geschapen om alsnog een locatie te ontwikkelen waar wij als gemeente mensen kunnen opvangen die zich in een kwetsbare positie bevinden.

Overigens kondig ik hierbij vast aan dat wij een amendement indienen om de kosten die zijn gemaakt voor de ongeregelde gedurende de discussies over het AZC niet te betalen uit een reserve die is bedoeld voor de opvang van vluchtelingen. Dat is wat ons betreft al te gek voorzitter.

Voorzitter, de afgelopen jaren heb ik er vaak een punt van gemaakt dat we als gemeente te defensief zouden begroten. En dat een niet-sluitende begroting ook een keer moet kunnen om daarmee een duidelijk signaal te geven. Want Den Haag maakt er wel een potje van als het gaat om de financiële behandeling van gemeenten. We hebben nu

jarenlang aangekeken tegen het ravijnjaar 2026 en op het laatste moment worden dan toch nog een paar verzachtende maatregelen genomen. Maar wel nadat alle gemeenten zich suf hebben gerekend en gediscussieerd over hoe de te verwachten daling van de inkomsten op te vangen. Ik vind dat wij dat als Raad in het voorjaar goed hebben opgepakt, door met elkaar tijdig de discussie aan te gaan en keuzes te maken. Dat is denk ik een goede aanpak voor de toekomst, mocht het nodig zijn.

We hebben nu sluitende begrotingen voor de komende jaren, maar het wegenbeheerplan komt er nog aan en zoals we weten is daar ruim budget voor nodig. Want het wordt tijd dat we ook een aantal meer zichtbare knelpunten in onze gemeente gaan oppakken. Daar zullen we volgende maand uitgebreid bij stil staan.

Ik wil daar als voorschot vast één punt uitlichten dat voor ons heel belangrijk is: sociale veiligheid. Na de trieste dood van het meisje Lisa in Amsterdam is het onderwerp terecht weer hoog op de agenda gekomen. Wat ons betreft is het passend om ook in onze gemeente een onderzoek te doen naar wat sociaal onveilige plekken zijn of plekken die als zodanig worden ervaren. En deze vervolgens aan te pakken. Het wegenbeheerplan is bij uitstek een plan waarin dat kan worden opgenomen óf aangekondigd. Kan de portefeuillehouder toezeggen dat dit onderwerp daarin een plek krijgt en we het gaan oppakken?

Voorzitter, op het gebied van duurzaamheid hopen wij dat het Nationaal Isolatieprogramma in onze gemeente nu snel wordt uitgevoerd. Dat is niet alleen goed voor het milieu, maar zoals bekend ook voor de portemonnee van onze inwoners. Verder zouden wij graag zien dat de doorgevoerde bezuiniging wordt teruggedraaid. De financiële situatie is minder rampzalig dan gedacht en we hebben er een passende dekking voor. Daarom dien daarvoor ik namens onze fractie een amendement in.

We hebben gelukkig een brede coalitie in deze raad die zich achter het initiatief voor het beperken van de vervuilende bollenteelt schaart. Er zijn steeds meer signalen dat deze teelt zeer schadelijk kan zijn voor de gezondheid van onze inwoners en daarom staan we nog steeds achter de motie die we samen met andere partijen hebben ingediend om vóór het nieuwe teeltseizoen maatregelen te nemen die de teelt en daarmee het spuitgedrag moeten beperken, er in ieder voor moeten zorgen dat de afstand tot leef- en gebruiksruimten groot genoeg is.

Voorzitter, op sociaal terrein zijn wij zijn net als de wethouder geschrokken van het aantal mensen dat dak- en thuisloos is onze gemeente. Een stijging van 7 naar een schatting van 63 is gigantisch. Hier is wat ons betreft heel goed op geacteerd door het College. We moeten hier met elkaar snel werk van maken om het probleem op te lossen. Gelukkig zijn er ook financiële middelen beschikbaar om hier mee aan de slag te gaan. Vraag aan de wethouder is wanneer we de eerste resultaten kunnen zien en checken of ze effect hebben.

In het kader van preventief beleid vragen wij aandacht voor het Baby Groente Tas-project. Daar zijn in meerdere gemeenten, van groot tot klein, al positieve ervaringen mee opgedaan. Het idee is dat gezinnen met jonge kinderen worden geholpen en gestimuleerd om zoveel mogelijk vers en biologisch te koken. En daarnaast worden lokale ondernemers betrokken bij dit project. Ik dien er zo een motie over in.

Voorzitter, volgend jaar bestaat de gemeente Sint-Michielsgestel 30 jaar: er is 1 euro per inwoner uitgetrokken voor de festiviteiten. Dat is mager voor een gemeente die er niet om bekend staat dat de verschillende dorpen zich met elkaar verbonden voelen. We snappen het vanuit het oogpunt van de financiële situatie. Maar door iets ruimhartiger te begroten en wellicht zelfs samen met bedrijfsleven of fondsen op te trekken had hier meer in gezeten. We dienen er geen motie of amendement over in, maar vragen het College wel om hier nog eens naar te kijken.

Dat brengt mij tot een oproep voor de volgende raadsperiode: om die ook te benutten om na te denken over de toekomst van onze gemeente. We zijn de afgelopen jaren druk geweest met onszelf, maar om ons heen is er veel gebeurd. Dorpen en gemeenten gingen samen, wij bleven zelfstandig, met ambtelijke samenwerking. Hoe lang is dat nog houdbaar, wat zijn andere opties, op welke termijn, dat zijn vragen die wat ons betreft aan de orde moeten komen en wij zullen dat zeker agenderen.

Tot zover voorzitter,.

Dan de amendementen en moties:

Wij dienen een amendement in om de extra kosten die zijn gemaakt vanwege de ongeregelgheden rondom het AZC niet te dekken uit de reserve Opvang doelgroepen. Het is een principiële kwestie, maar wat ons betreft is het onbestaanbaar dat we geld dat is bedoeld voor de opvang van kwetsbare doelgroepen gebruiken om de rotzooi van eieren en vuurwerk tijdens de rellen hier op het plein gebruiken.

Duurzaamheidsbudget

Baby Groente Tas project